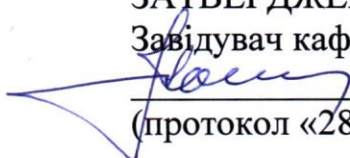

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

 Сергій ПОСПЄЛОВ

(протокол «28» серпня 2025 року № 39)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (обов'язкова навчальна дисципліна)

Методика викладання фахових дисциплін

освітньо-професійна програма	«Насінництво та насіннєзнавство»
спеціальність	Н1 Агрономія
галузь	Н Аграрні науки та продовольство
рівень вищої освіти	другий (магістерський)

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

Робоча програма навчальної дисципліни Методика викладання фахових дисциплін для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Насінництво та насіннєзнавство»
спеціальності Н1 Агрономія
Мова викладання державна

Розробник: Валентина Оніпко, професор кафедри землеробства і агрохімії
ім. В. І. Сазанова

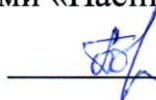
«28 серпня» 2025 року

Валентина ОНІПКО

Погоджено гарантом освітньої програми «Насінництво та насіннєзнавство»

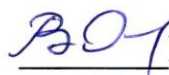
«1 вересня» 2025 року

Алла БАГАН

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності Агрономія
протокол 2025 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти
освітньої програми

Валентина ОНІПКО

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	Н1 А_мд_2025 (НН)
Семестр	1
Лекції (годин)	16
Практичні / семінарські заняття (годин)	14
Лабораторні заняття (годин)	—
Самостійна робота (годин)	60
у т. ч. індивідуальне завдання (контрольна робота), годин	—
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати професійні компетентності щодо забезпечення реалізації змістової та технологічної складової освітнього процесу, ознайомлення з методологією розробки та застосування методичного забезпечення при викладанні фахових агрономічних дисциплін, застосування сучасних методів викладання фахових дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти; обґрунтування шляхів і умов ефективного управління освітнім процесом, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності у вирішенні складних, непередбачуваних освітніх завдань та потребують нових стратегічних підходів у забезпеченні якості освіти.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: знання фахових агрономічних дисциплін.

Компетентності:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Вміти визначати раціональний насіннєвий комплекс, техніку та технологію виробництва насіння. Розробляти систему заходів догляду за насіннєвими посівами та зберіганням насіння.

загальні:

ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові, предметні):

СК 8. Здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Програмні результати навчання / результати навчання:

ПРН 4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.

ПРН 8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики

ПРН 14. Володіти методичними основами фахового навчання з метою розробки та викладання навчальних дисциплін в закладах вищої і фахової передвищої освіти

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання <i>(визначений освітньою програмою)</i>	Очікувані результати навчання
ПРН 4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.	<i>знати</i> особливості використання інформаційних та комунікаційних технологій в освітній діяльності, методи пошуку необхідної інформації;
	<i>передбачати</i> здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні освітні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах при викладанні фазових дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти;
	<i>здійснювати</i> пошук та оцінювання інформації в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності при викладанні фахових дисциплін.
ПРН 8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.	<i>знати</i> особливості організаторської, координаційної та управлінської діяльності викладача закладу вищої і фахової передвищої освіти, професійні вимоги до нього; освітнє середовище як фактор розвитку особистості викладача і здобувача освіти;
	<i>пояснювати</i> етапи організації і планування діяльності викладача, описати правила особистої організованості і самодисципліни, обґрунтовувати педагогічні ситуації, інтегрувати знання та ілюструвати шляхи розв'язування освітніх завдань в умовах невизначеності
	<i>володіти основними</i> прийомами аналізу та впровадження у власну діяльність теоретично обґрунтованих положень – найсучаснішого педагогічного досвіду, координування освітньою діяльністю;
	<i>аналізувати</i> перспективи використання прогресивного

	європейського та вітчизняного педагогічного досвіду щодо організації вищої і фахової передвищої освіти закладах вищої та фахової передвищої освіти в Україні;
	<i>порівнювати</i> : оптимальні форми та методи освітньої діяльності; саморозвитку, самоосвіти, самовиховання, самоорганізації;
	<i>створювати</i> у закладах вищої і фахової передвищої освіти педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію; <i>оптимізувати</i> ділову комунікацію, проблемно-тематичну дискусію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з професійних питань до учасників освітнього процесу та широкого загалу.
ПРН 14. Володіти основами методики викладання фахових дисциплін в закладах вищої і фахової передвищої освіти.	<i>знати</i> основи методики викладання фахових дисциплін в закладах вищої і фахової передвищої освіти; міжпредметні зв'язки методики викладання із фаховими агрономічними дисциплінами; <i>описати</i> форми організації освітнього процесу в закладах вищої і фахової передвищої освіти, сучасні технології, форми, методи навчання здобувачів освіти;
	<i>пояснити</i> специфіку застосування новітніх освітніх технологій у освітній процес, різницю між основними форми навчальних занять, методами і засобами навчання у закладах вищої та фахової передвищої освіти; <i>проілюструвати</i> види самостійної роботи та види і форми науково-дослідної роботи здобувачів освіти;
	<i>організовувати</i> освітній процес з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, агрономічних наук; <i>демонструвати</i> творче проведення лабораторних та практичних занять; застосувати сучасні освітні технології; володіти формами діагностики та проводити контроль, оцінювання результатів навчання; розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти та фахової передвищої освіти;
	<i>аналізувати</i> методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених освітніх цілей, в умовах невизначеності;
	об'єктивно <i>оцінювати</i> результати навчання здобувачів освіти у закладах вищої і фахової передвищої освіти, інтерпретувати критерії оцінювання теоретичних знань та практичних умінь;
	<i>планувати</i> розробку та викладання навчальних дисциплін (структуру, зміст, процес організації методик проведення тощо).

Методи навчання:

Словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, проблемний виклад.

Наочні методи: ілюстрування.

Практичні методи навчання: практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою, нормативними документами.

Частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний методи. Метод ситуаційного аналізу. Сторітеллінг.

Інтерактивні методи: мікрофон, мозковий штурм, ділові ігри, дискусії і групові обговорення.

Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні засади вищої і фахової передвищої освіти в Україні та Європі.

Структура освіти України. Поняття вищої і фахової передвищої освіти. Мета і завдання вищої і фахової передвищої освіти. Забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх. Принципи вищої і фахової передвищої освіти і навчання. Характеристика нормативної бази закладів вищої і фахової передвищої освіти.

Характеристика систем вищої і фахової передвищої освіти та навчання країн Європейського Союзу, світу: структура, рівні, види та форми вищої і фахової передвищої освіти. Досвід Німеччини щодо запровадження дуальної підготовки кваліфікованих робітників. Основні тенденції розвитку вищої і фахової передвищої в країнах Європи.

Перспективи використання прогресивного європейського та світового педагогічного досвіду щодо організації вищої і фахової передвищої освіти в Україні.

Тема 2. Організація освітнього процесу в закладах вищої і фахової передвищої освіти.

Освітнє середовище як фактор розвитку особистості педагогічного працівника і здобувача освіти. Компоненти освітнього середовища закладів вищої і фахової передвищої освіти. Досвід проектування сучасного освітнього середовища закладів вищої і фахової передвищої освіти. Вплив освітнього середовища на формування загальних та професійних компетентностей майбутніх фахівців. Створення сучасного інформаційного середовища для навчання у закладах вищої і фахової передвищої освіти.

Вітчизняна рівнева підготовка фахівців та перспективи її модернізації. Кваліфікаційні рівні, види та форми здобуття освіти. Нова структура та оптимальна мережа закладів вищої і фахової передвищої освіти. Види освіти: формальна, неформальна та інформальна освіта. Форми здобуття освіти: інституційна, індивідуальна, дуальна. Дуальна освіта як сучасна форма вищої і

фахової передвищої освіти. Соціальне партнерство у сфері вищої і фахової передвищої освіти і навчання та ринок праці. Інклюзивна освіта.

Тема 3. Методичне забезпечення діяльності викладача вищої і фахової передвищої освіти.

Формування змісту освіти на базі стандартів вищої та фахової передвищої освіти. Навчальне заняття у закладах вищої та фахової передвищої освіти. Підготовка до заняття. Проведення. Діяльність викладача на занятті Навчально-пізнавальна діяльність здобувачів освіти. Змістово-інформаційне наповнення навчального заняття. Мета й завдання навчального заняття. Розробка плану проведення заняття. Основні етапи заняття. Мотивація групи. Мова викладача. Організація зворотного зв'язку. Контроль якості заняття.

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Вимоги до навчально-методичного забезпечення дисципліни. Розробка робочої програми дисципліни. Підготовка контрольних-вимірювальних матеріалів для оцінки знань здобувачів. Навчально-методичний комплекс дисципліни.

Організація і планування діяльності викладача. Індивідуальний план роботи викладача. Рейтингова оцінка діяльності викладача. Правила особистої організованості і самодисципліни. Підвищення кваліфікації викладача.

Методична робота у закладах вищої і фахової передвищої освіти. Науково-методична робота. Колективні форми методичної роботи. Індивідуальна науково-методична діяльність педагога. Методичний кабінет. Інформаційні технології в освіті.

Тема 4. Педагогічні основи вибору методів і засобів навчання при викладанні агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Методика навчання у закладах вищої і фахової передвищої освіти аграрного профілю. Поняття про методи і методичні прийоми навчання. Класифікація методів навчання. Методи організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Методи мотивації й стимулювання навчально-пізнавальної діяльності. Методи контролю і самоконтролю в навчанні. Методи практичного (виробничого) навчання.

Загальна характеристика продуктивних професійно зорієнтованих технологій навчання в системі вищої і фахової передвищої освіти. Суть технології контекстного навчання в системі вищої і фахової передвищої освіти. Технологія традиційного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології). Технологія програмованого навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології). Сучасні інформаційні технології та організаційно-педагогічні умови їх застосування.

Характеристика особистісно зорієнтованих технологій в сучасній системі підготовки фахівця. Загальна характеристика педагогічних технологій на основі особистісно зорієнтованого освітнього процесу. Технологія проектного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології). Ігрові технології навчання (педагогічна основа, основна мета,

характерні риси, недоліки технології). Суть технологій розвивального та проблемного навчання.

Поняття й функції дидактичних засобів навчання. Інформаційно-наочне забезпечення викладання спеціальних дисциплін. Проблема оптимального вибору методів і засобів навчання.

Тема 5. Методика організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності та дослідницької роботи при викладанні фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої і фахової передвищої освіти.

Поняття самостійної навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, Види самостійної роботи здобувачів. Структура самостійної роботи здобувачів. Наукова організація самостійної роботи здобувачів. Контроль за самостійною роботою здобувачів. Загальні засади науково-дослідної роботи здобувачів. Види і форми науково-дослідної роботи здобувачів. Оформлення результатів дослідження.

Тема 6. Дидактичні основи діагностики навчання фахових агрономічних дисциплін агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Діагностика, контроль та оцінювання результатів навчання. Принципи, функції й види контролю. Види, методи та форми контролю у закладах вищої і фахової передвищої освіти. Система тестів для оцінювання результатів навчання. Оцінювання результатів навчання у закладах вищої та фахової передвищої освіти. Критерії оцінювання результатів навчання.

Тема 7. Сучасне навчальне заняття, особливості його підготовки та проведення при викладанні фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Основні форми навчальних занять у закладах вищої і фахової передвищої освіти. Класно-урочна система організації занять та її переваги. Структура заняття. Класифікація занять. Розробка плану проведення заняття. Основні правила організації сучасного заняття з фахових дисциплін.

Лекція, методика її підготовки й проведення. Практичні та лабораторні заняття з фахових дисциплін, структура, вимоги, методика організації та проведення. Контроль якості заняття. Підготовка та проведення факультативів, спецкурсів і спецсемініарів. Методика проведення індивідуальних занять та консультацій. Інтеграція теоретичного і практичного навчання. Навчальна і виробнича практика.

Тема 8. Авторські освітні технології педагогів Полтавщини

Авторські педагогічні технології видатних педагогів Полтавщини Г. Ващенко, В. Сухомлинського, А. Макаренка, В. Короленка, І. Зязюна.

Положення про передовий педагогічний досвід. Вивчення, узагальнення і розповсюдження передового педагогічного досвіду викладачів і майстрів виробничого навчання вищої і фахової передвищої освіти Полтавської області. Передовий педагогічний досвід педагогічних працівників вищої і фахової передвищої освіти Полтавської області.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	денна форма здобуття освіти Н1 А_мд_2025 (НН)				
	у тому числі				
	Усього	лекції	практичні роботи	лабораторні роботи	самостійна робота
Тема 1. Загальні засади вищої і фахової передвищої освіти в Україні та Європі.	9	2	–	–	–
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладах вищої та фахової передвищої освіти.	9	2	–	–	11
Тема 3. Методичне забезпечення діяльності викладача вищої та фахової передвищої освіти.	11	2	2	–	11
Тема 4. Педагогічні основи вибору методів і засобів навчання при викладанні агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	14	2	4	–	9
Тема 5. Методика організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності та дослідницької роботи при викладанні фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої і фахової передвищої освіти.	10	2	–	–	9
Тема 6. Дидактичні основи діагностики навчання фахових агрономічних дисциплін агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	12	2	2	–	–
Тема 7. Сучасне навчальне заняття, особливості його підготовки та проведення при викладанні фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	16	2	6	–	9
Тема 8. Авторські технології педагогів Полтавщини.	9	2	–	–	11
Індивідуальні завдання або (у т. ч. індивідуальні завдання)	–	–	–	–	–
Усього годин	90	16	14		60

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма здобуття освіти Н1 А_мд_2025 (НН)
Тема 1. Загальні засади вищої і фахової передвищої освіти в Україні та Європі.	–
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладах вищої та фахової передвищої освіти.	–

Тема 3. Методичне забезпечення діяльності викладача вищої та фахової передвищої освіти.	—
<i>Пр.з. 1. Аналіз типових програм фахових дисциплін з циклу професійної підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти спеціальності «Агрономія».</i>	2
Тема 4. Педагогічні основи вибору методів і засобів навчання при викладанні агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	—
<i>Пр.з. 2. Вибір методів організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої та фахової передвищої освіти спеціальності «Агрономія».</i>	2
<i>Пр.з. 3. Методика використання засобів навчання при викладанні дисциплін із циклу професійної підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти спеціальності «Агрономія».</i>	2
Тема 5. Методика організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності та дослідницької роботи при викладанні фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої і фахової передвищої освіти.	—
Тема 6. Дидактичні основи діагностики навчання фахових агрономічних дисциплін агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	—
<i>Пр.з. 4. Методика оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої та фахової передвищої освіти спеціальності «Агрономія».</i>	2
Тема 7. Сучасне навчальне заняття, особливості його підготовки та проведення при викладанні фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	—
<i>Пр.з. 5. Лекція, методика її підготовки й проведення. Розробка плану конспекту (на прикладі дисциплін із циклу професійної підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти спеціальності «Агрономія».</i>	2
<i>Пр.з. 6. Методика проведення практичних занять при викладанні дисциплін із циклу професійної підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти спеціальності «Агрономія».</i>	2
<i>Пр.з. 7 Методика проведення лабораторних занять з при викладанні дисциплін із циклу професійної підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти спеціальності «Агрономія».</i>	2
Тема 8. Авторські технології педагогів Полтавщини.	—
Разом	14

Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма здобуття освіти Н1 А_мд_2025 (НН)
Тема 1. Загальні засади вищої і фахової передвищої освіти в Україні та Європі.	–
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.	–
<i>Забезпечити рівного доступу до освіти для уразливих груп населення, у тому числі інвалідів і здобувачів, які перебувають у вразливому становищі. Використання дистанційного навчання при викладанні дисциплін агрономічного спрямування в закладах вищої та фахової передвищої освіти.</i>	11
Тема 3. Методичне забезпечення діяльності викладача вищої і фахової передвищої освіти.	–
<i>Організація діяльності та матеріально-технічне забезпечення навчальних майстерень.</i>	11
Тема 4. Педагогічні основи вибору методів і засобів навчання при викладанні агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	–
<i>Задачі, зміст та процес виробничого навчання в професійно-технічних закладах освіти.</i>	9
Тема 5. Методика організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності та дослідницької роботи при викладанні фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої і фахової передвищої освіти.	–
<i>Робота наукового гуртка та проблемної групи агрономічного спрямування в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.</i>	9
Тема 6. Дидактичні основи діагностики навчання фахових агрономічних дисциплін агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	–
Тема 7. Сучасне навчальне заняття, особливості його підготовки та проведення при викладанні фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	–
<i>Дослідження впливу педагогічної майстерності та педагогічного стилю викладача на якість підготовки здобувачів.</i>	9
Тема 8. Авторські технології педагогів Полтавщини.	–
<i>Перспективні дослідження на сучасному етапі розвитку методики викладання дисциплін агрономічного спрямування в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.</i>	11
Разом	60

Індивідуальні завдання: індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти денної форми навчання навчальним планом не передбачені, для здобувачів заочної форми навчання пропонується виконання завдань контрольної роботи, яка виконується самостійно.

Оцінювання результатів навчання

Програмний результат навчання / результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання / результатів навчання
	Денна форма здобуття освіти
ПРН 4	усний контроль (опитування), письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи)
ПР 8	усний контроль (опитування), письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи)
ПРН 14	усний контроль (опитування), письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи)

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	Денна форма здобуття освіти			
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Разом
Тема 1. Загальні засади вищої і фахової передвищої освіти в Україні та Європі.	5	—	—	5
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладах вищої та фахової передвищої освіти.	5	—	5	10
Тема 3. Методичне забезпечення діяльності викладача вищої та фахової передвищої освіти.	5	5	5	15
Тема 4. Педагогічні основи вибору методів і засобів навчання при викладанні агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	5	10	5	20
Тема 5. Методика організації і проведення самостійної навчально-	5	—	—	5

пізнавальної діяльності та дослідницької роботи при викладанні фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої і фахової передвищої освіти.				
Тема 6. Дидактичні основи діагностики навчання фахових агрономічних дисциплін агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	5	5	–	10
Тема 7. Сучасне навчальне заняття, особливості його підготовки та проведення при викладанні фахових агрономічних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	5	15	5	25
Тема 8. Авторські технології педагогів Полтавщини.	5	–	5	10
Разом	40	35	25	100

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
Н1А_мд_2025 (НН)	
5	<i>Високий рівень</i> формування компетентностей та досягнення результатів навчання: має системні фахові знання з організації та управління освітнім процесом, з методики викладання фахових дисциплін на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі освіта та агрономія, з особливості використання освітніх технологій у закладах вищої та фахової передвищої освіти; виявляє високий рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв’язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, методики викладання фахових дисциплін з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; на високому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; створює та реалізує освітній контент, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, самостійно оцінює та дає особисту оцінку на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах вищої та передвищої освіти.
4	<i>Достатній рівень</i> формування компетентностей та досягнення результатів навчання: має фахові знання з організації та управління освітнім процесом, з методики викладання фахових дисциплін на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі освіта та агрономія, з особливості використання освітніх технологій у закладах вищої та фахової передвищої освіти; виявляє достатній рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв’язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, методики викладання фахових дисциплін з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; на достатньому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в

	умовах невизначеності; створює та реалізує освітній контент, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, самостійно оцінює проте бракує власних суджень на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах вищої та передвищої освіти.
3-2	<i>Середній рівень</i> формування компетентностей та досягнення результатів навчання: має основи теоретичних знань з організації та управління освітнім процесом, з методики викладання фахових дисциплін на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі освіта та агрономія, з особливості використання освітніх технологій у закладах вищої та фахової передвищої освіти; виявляє середній рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, методики викладання фахових дисциплін з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; на посередньому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технології для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; створює та реалізує освітній контент лише за зразком, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, оцінює з допомогою та має власних суджень на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах вищої та передвищої освіти.
1	<i>Низький рівень</i> досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
0	Завдання не виконано, відсутні відповіді, розв'язки отриманих завдань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії та оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	<i>Високий рівень</i> формування компетентностей та досягнення результатів навчання: відповідь містить системні фахові знання з організації та управління освітнім процесом, з методики викладання фахових дисциплін на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі освіта та агрономія, з особливості використання освітніх технологій у закладах вищої та фахової передвищої освіти; виявляє високий рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, методики викладання фахових дисциплін з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; під час відповіді на високому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технології для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь повно розкриває створення та реалізую освітнього контенту, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, здобувач самостійно оцінює та дає особисту оцінку на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах вищої та передвищої освіти.
4	<i>Достатній рівень</i> формування компетентностей та досягнення результатів навчання: відповідь розкриває фахові знання з організації та управління освітнім

	процесом, з методики викладання фахових дисциплін на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі освіта та агрономія, з особливості використання освітніх технологій у закладах вищої та фахової передвищої освіти; виявляє достатній рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, методики викладання фахових дисциплін з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; під час відповіді на достатньому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь частково розкриває створення та реалізацію, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, самостійно оцінює проте бракує власних суджень на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах вищої та передвищої освіти.
3-2	<i>Середній рівень</i> формування компетентностей та досягнення результатів навчання: відповідь має основи теоретичних знань з організації та управління освітнім процесом, з методики викладання фахових дисциплін на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі освіта та агрономія, з особливості використання освітніх технологій у закладах вищої та фахової передвищої освіти; під час відповіді виявляється середній рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, методики викладання фахових дисциплін з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; у відповіді на посередньому рівні проаналізовано та оцінено перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь демонструє етапи створення та реалізації освітнього контенту лише за зразком, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, дає оцінку з допомогою та не має власних суджень на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах вищої та передвищої освіти.
1	<i>Низький рівень</i> досягнення результатів навчання: у відповіді прослідковуються початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
0	Відсутні відповіді, або зовсім не стосуються теми що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії та оцінювання виконання завдання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	<i>Високий рівень</i> формування компетентностей та досягнення результатів навчання: має системні фахові знання з організації та управління освітнім процесом, з методики викладання фахових дисциплін на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі освіта та агрономія, з особливості використання освітніх технологій у закладах вищої та фахової передвищої освіти; виявляє високий рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, методики викладання фахових дисциплін з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів

	навчання; на високому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; створює та реалізує освітній контент, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, самостійно оцінює та дає особисту оцінку на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах вищої та передвищої освіти.
4	<i>Достатній рівень</i> формування компетентностей та досягнення результатів навчання: має фахові знання з організації та управління освітнім процесом, з методики викладання фахових дисциплін на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі освіта та агрономія, з особливості використання освітніх технологій у закладах вищої та фахової передвищої освіти; виявляє достатній рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, методики викладання фахових дисциплін з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; на достатньому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; створює та реалізує освітній контент, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, самостійно оцінює проте бракує власних суджень на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах вищої та передвищої освіти.
3-2	<i>Середній рівень</i> формування компетентностей та досягнення результатів навчання: має основи теоретичних знань з організації та управління освітнім процесом, з методики викладання фахових дисциплін на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі освіта та агрономія, з особливості використання освітніх технологій у закладах вищої та фахової передвищої освіти; виявляє середній рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, методики викладання фахових дисциплін з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; на посередньому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; створює та реалізує освітній контент лише за зразком, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, оцінює з допомогою та має власних суджень на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах вищої та передвищої освіти.
1	<i>Низький рівень</i> досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
0	Завдання не виконано, відсутні відповіді, розв'язки отриманих завдань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене під час вивчення навчальної дисципліни

Комп'ютер (ноутбук), пристрій мультимедійний (проектор), проекційний екран, наявність мережі wi-fi.

13. Політика навчальної дисципліни

Політика щодо термінів виконання та перескладання: всі навчальні завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін відповідно розкладу. Перескладання поточного та семестрового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

Перескладання підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату; практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%).

Порядок повторного проходження контрольних заходів в Університеті регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://bitly.ws/SUfG>) та «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ» (<https://bitly.ws/TuYe>). Відповідно до локальної нормативної бази повторне складання підсумкового контролю допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, котра формується директором інституту, за участю кафедри, відповідальної за реалізацію ОК. Оцінка, яка отримана в результаті другого повторного складання екзамену є остаточною. Складання заліку для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз на підставі заяви

Політика щодо академічної доброчесності Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися вимог нормативно-правових актів стосовно академічної доброчесності, що наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань поточного та семестрового контролю, контрольної роботи, результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. У разі виявлення академічної недоброчесності здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати його.

Політика щодо відвідування: Не дозволяються пропуски занять із неповажних причин. Здобувачі освіти мають брати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до семестрового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні,

індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності, при цьому здобувач має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання lms moodle про стан виконання завдань.

Політика щодо зарахування результатів неформальної \ неформальної освіти: здобувачі мають право на зарахування результатів інформальної \ неформальної освіти за частиною освітнього компонента, що регламентовано «Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ» (<https://bitly.ws/SUg9>). Із метою визнання та перезарахування результатів навчання, здобувач вищої освіти звертається до викладача, який відповідає за реалізацію освітнього компонента, із відповідними документами, що підтверджують результати навчання, про отримання яких заявив здобувач (сертифікати, свідоцтва, довідки тощо).

Корисні посилання на онлайн-платформи, що допоможуть здобути неформальну освіту: На урок, Всеосвіта, Prometheus, Піфагор, Harvard University, Oxford University, Future Learn.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання: Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі, силабусі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. У цій ситуації, за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, директором інституту створюється комісія в складі трьох осіб для проведення заліку. У разі незгоди здобувача із оцінкою, не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів, він має право подати апеляційну заяву на ім'я ректора. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Нормативно-правові акти стосовно оскарження результатів навчання наведені на сторінці «Положення про освітню діяльність» сайту ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>).

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Київ : КНТ, 2021. 224 с.
2. Красильникова Г. В., Дрозіч І.А. Організація навчального процесу в закладах вищої і фахової передвищої освіти. Конспект лекцій. Хмельницький : ХНУ, 2021. 75 с.
3. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / О. В.Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьева, Г. І. Матукова ; М-во освіти і науки України. Київ : КНТ, 2021. 261 с.
4. Організація дуальної форми навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти : практ. посіб. / Т. М. Герлянд, І. А. Дрозіч, Н. В. Кулалаєва, Г. М. Романова, М. М. Шимановський; за заг. ред. Н. В. Кулалаєвої. Житомир : Полісся, 2019. 304 с.
5. Оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти аграрної, будівельної та машинобудівної галузей: практичний посібник / П. Г. Лузан, О. В. Лапа, Т. М. Пащенко, І. А. Мося, Н. М. Ваніна, О. Ю. Ямковий, А. А. Каленський ; за ред. П. Г. Лузана. Київ : ІПО НАПН України, 2022. 236 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733687>
6. Пальчевський С. С. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. нач. закл. / С. С. Пальчевський. 4-те вид., стер. Київ : Каравела, 2024. 495 с.

Допоміжні:

1. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти ступеня вищої освіти – бакалавр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності – 201 Агрономія. 2020. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/17/201-ahrohomiya-mahistr.pdf>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Стандарт фахової передвищої освіти України освітньо-професійного ступеня – фаховий молодший бакалавр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності – 201 Агрономія. 2021р. № 743. <https://osvita.ua/legislation/fahova-peredvyshha-osvita/85901/>
4. Оніпко В. В. Поспелов С. В. Формування термінологічного апарату ґрунтознавства у процесі наукового аналізу та підготовки до виконання професійних завдань майбутніх фахівців. *Природнича освіта та наука*. Вип. 3, 2024. С. 34–46.
5. Оніпко В. В., Поспелов С. В. Ситуативні завдання з ґрунтознавства як ефективний засіб формування професійних компетентностей майбутніх фахівців. *Природнича освіта та наука*. Вип. 2. 2024. С. 19–25 URL: <https://journals.rshu.rivne.ua/index.php/natural/article/view/171>
6. Оніпко В. В., Пархоменко Р. М. Особливості реалізації міжпредметних зв'язків у процесі вивчення професійних дисциплін молодшими бакалаврами зі спеціальності «Агрономія». Мат-ли Міжнар. наук.-практ. конф. «Філософські аспекти професійної освіти». 17.11.22 р. Херсонський державний аграрно-економічний університет (м. Херсон – м. Кропивницький). С. 193–195.
7. Оніпко В., Япринець Т. Формування готовності до інноваційної освітньої діяльності як ключової компетентності майбутніх фахівців. *Українська професійна освіта*. 2024. № 16. С. 71–78. URL: <https://upenpu.pnpu.edu.ua/article/view/314307/305307> DOI: <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2024.16.314307>
8. Япринець Т., Оніпко В. Адаптивне мікронавчання як інноваційна технологія професійної підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі. (2025). *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*, 2(58), 48-57. <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2025- 2-58-48-57>
9. Araújo A., Kalinowski M., Baldassarre M. Embracing Experiential Learning: Hackathons

- as an Educational Strategy for Shaping Soft Skills in Software Engineering. *arXiv*. 2025.
URL: <https://www-di.inf.puc-rio.br/~kalinowski/publications/AraujoKB25.pdf>
10. Hug T. Mobile learning as ‘microlearning’: conceptual considerations towards enhancements of didactic thinking. *International Journal of Mobile and Blended Learning*. 2010. Vol. 2. No 4. P. 47–57.
 11. Ifenthaler D., Egloffstein M. Development and implementation of a maturity model of digital transformation. *TechTrends*. 2020. 64(2). P. 302-309.
 12. Ryan Y., Latchem C. Educational technologies in distance education: Off-campus and online, but on course? *The Wiley handbook of learning technology*. United Kingdom, John Wiley & Sons. 2016. P. 160-179.
 13. Su Z. X., Hawkins J., Huang T., Zhao Z. Y. Choices and commitment: A comparison of teacher candidates' profiles and perspectives in China and the United States. *International Review of Education*. 2001. 47 (6). P. 61–63.
 14. Zhou Z. Y. The teaching profession: To be or to do? *Journal of Education for Teaching*. 2002. 28. P. 211–215.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Електронний репозитарій ПДАУ. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/home>
2. Електронна бібліотека ПДАУ. URL: <https://lib.pdau.edu.ua/>

Рекомендовані онлайн ресурси:

1. Каталог освітніх ресурсів О-СВІТ – інформація для учнів, здобувачів, педагогів, науковців. URL: <http://o-svit.iatp.org.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Національна Академія педагогічних наук України. URL: <http://www.apsu.org.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
5. Освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України. URL: <http://osvita.org.ua>
6. Український сайт програми Intel «Навчання для майбутнього». URL: <http://www.iteach.com.ua>
7. Educational Network Ukraine: українські інформаційні ресурси, пов'язані з освітніми організаціями, заклади вищої освіти, докладна інформація про системи освіти найбільш розвинутих країн, гранти, преса, виставки, конференції, фірми й ін. URL: <http://www.ednu.kiev.ua/>